

Hullámzó horizont

részlet

Átmegek Carmenhez a mosással, azt mondja, vigyek kaját. Ott szoktam aludni, nincs kedvem visszametrózni éjszaka. A Broadway sarkán veszek burritót, pastrami szendvicset, nyalókát. Saját kulccsal megyek be az üres koleszba. Régen templom volt, nézem a tablón a régi képeket az aulában. „Images from the Depression.” Hosszú sorokban várnak a hívók a misére a templom előtt. A padokban ülve sapkájukat a kezükben szorongatják. A nők fent a karzaton. Lenyalt hajak, barázdált arcok. Gnómszerű, evő, alvó, éhes bábok. Friss bevándorlók, nem érdekli őket a szertartás, számolják a perceket az ingyen ebédig. A képekről nem derül ki, hogy tudnak-e angolul. A pap színpadiasan feltartja a karját, hellfire and damnation. A fotó alatt felirat, „táplálék a léleknek”. A pap mögötti mozaik egy része most a kollégium ebédlőjében látható. Jézus imája a Gecsemánékertben. Az egyik fotón ételosztás, itt az a felirat, hogy „táplálék a testnek”. Fehér köpenyes asszony merőkanállal. Egy férfi nyúl a tányérért, keze nagy és merev. Úgy veszi el, mintha mindjárt elejtené. Arcán elhülyült mosoly. Leves, kenyér, kávé. Nagy bálákban ruhaadományok. A fénykép alá vonalat húztak ceruzával, erre írták a feliratot, aztán kiradírozták, de halványan látszik.

Elindítom a mosást az alagsorban, aztán kajálunk Carmennel. Kihalt a ház, mindenki hazament hétvégére. Jézus ólomüveg szeme a feje fölött fénylő glóriát nézi. A nyaka és a vállá eltűnik a szegélyléc mögötti résben. Amikor a templomot kollégiummá alakították, Jézus törzse a lépcsőházba került. Az oltár helyén nagy hűtőszekrény zümmög a neonfényben. Furcsa, hogy százak imádkoztak ezen a helyen. A falon cetli figyelmeztet, hogy takarítsunk magunk után, ne hagyjunk mosatlant, mert a pincében patkányt láttak. Az asztal ragacsos. Csöpög a mustár a szalvétára.

Carmen a széket kopogtatja az ujjával, így mutatja, hogy valaki éjjel megint mászkált a házban. Nem tudott aludni, fogta a paplanját, és lement a tévészobába. Állítólag a háború előtt egy falábú pap fel-alá járkálva írta a beszédeit. Nem szeretem a kísértethistóriákat. A burritóm kiesik a tortillából, a bab látványától majdnem rosszul leszek. Carmen feláll, a kólásdobozt a konténerbe dobja. A maradék szendvicset alufóliába csomagolva beteszi a hűtőbe. Felmegyünk?, kérdi, és már indul is. Latin temperamentum és protestáns fegyelem. Spontán, intelligens, céltudatos, szexi.

A szétesett burritót a szemétkébe dobom. Érzem, hogy a nyalókától kék a nyelvem. A poharat, evőeszközt az asztalon hagyjuk. Kicsit még beszélgetünk a szobájában, aztán lekapcsolja a villanyt. Valami olyasmit motyog, hogy holnap kaját kell venni. Hallgatom a szuszogását. Két perc múlva alszik. Carmenék Dominikából

jöttek, de nem érzik magukat emigránsnak. Nincsenek komplexusaik, ők igazi amerikaiak, csak a bőrük színe más. A spanyol sokaknak az anyanyelve Amerikában. Dominika közel van, a fehérek ott nyaralnak, értik, mit jelent, hogy valaki dominikai. Montaukban, a gazdag fehérek kedvelt nyaralóhelyén Carmen szülei üzemeltetik a yachtklubot. Az egész család ilyesmivel foglalkozik, a nagybácsik, a Dominikában maradt unokatestvérek. Hajózás, tengeri kereskedelem, turisztika. Carmenék sosem voltak szakadt menekültek. Carmen bentlakásos iskolában tanult, akkor lettünk barátnők. Hetedikben lett a szobatársam, imponált az öntörvényűsége, nem hordott soha zoknit, télen se. Azt mondta, a zokni értelmetlen és megalázó. A színházi jelmezeihez sem vett fel zoknit vagy harisnyát. A sulis musicaljeinek ő volt a sztárja.

Asztalán a díszes doboz tele hosszúkás fülbevalóval. Ha kinyitja, zenél, és egy tüllszoknyás balerina forog benne. Carmen nem hord zoknit, de minden nap másik fülbevaló van a fülében. Csilingelő afrikai, napraforgómintás dél-amerikai, stilizált villám, könnycsepp, fehérarany félhold.

Reggel arra ébredek, hogy nincs a szobában. Esik az eső, szöszöl az ablakon. Kidugom a lábam a takaró alól. Hajnalban intenzíven álmodtam, nem emlékszem rá, mit, csak az ideges vibrálás maradt belőle. Lenyugodni, lehűlni. Várom, hogy a levegő lefagyasszon. A talpam már hideg, de belül még izzok. Percek múlva kezdek el fájni. Várok még kicsit, mielőtt visszahúzem a lábam a takaró alá.

Pislákol a hifi kijelzője. Nézem, hogy folyik az eső az ablakon. Hallgatom az autók surrogását, a burukkoló galambokat. Az ablak melletti kőfaragások zugaiban ülnek. Elképzelem, hogy behúzzák a fejüket, a tollukat borzolják. Szombat, nem kell sehová menni, nem várnak időre, nem tesznek fel kellemetlen kérdéseket, nem tájékoztatnak a mulasztásaimról. Senkit nem kell felhívni telefonon, semmilyen ügyet nem kell elintézni. Lehet hallgatni a rádióban a közlekedési híreket. Odaülni az íróasztalhoz, kiszámolni, mennyi volt a kiadásom a hónapban. Vagy egyszerűen nem csinálni semmit. Egész nap heverni az ágyban. Ha nem esne, lehetne kocogni a többi hülyével a Central Parkban.

Felöltözöm, és lemegyek az ebédlőbe. Minden úgy van, ahogy otthagytuk. Beteszem az eszcájgot a mosogatóba. Eszcájg, ezt a szót Vali mamától tanultam. Carmen biztos a könyvtárszobában készül a délutáni órájára. A színház mellett angolt tanít bevándorlók gyerekeinek. Vízet forralok, állok a tűzhellyel szemben a pultnak dőlve. Mikor az első nyikkanás hallatszik a kannából, akkor kell levenni. Száraz bagelt rágok Carmen snidlinges krémsajtjával. Úgy fogom a szendvicsot, mint a melós a tányéért a levessel, mintha mindjárt elhajítanám. Ráöntöm a vizet a teafűre, várok egy percet. Rázogatom a filtert a csésze fölött, majd a szemetesbe hajítom. Abban a pillanatban a kuka mögül előront egy patkány.

Egyszer, sok évvel ezelőtt Brooklynban a konnektort kerestem a szekrény mögött. A ventilátort akartam csatlakoztatni, az ujjaimmal tapogattam a falat. Hirtelen egy csattanás, és a testem átlátszó anatómiai papírrá változott. Bőr, izmok, rostok, erek, csontok, minden különvált. Mint most, nem tudtam megmozdulni. A patkány körme kopogva csúszkál a padlón, berohan a tálaló alá, eltűnik a sarokban. Összeszedem magam, visszateszem a kuka fedelét. A tegnapi burrito megrágott maradványa. Sikerül elfojtani az öklendezést. Kezemben a teával elindulok, hogy megkeressem Carment. Keskeny folyosó a konyha felé, csöpög a csap, elzárom. A

tévészobában drapp padlószőnyeg, kínai rizspapír állólámpák, a szekrény tetején tévé, boltíves templomi ablakok. A nagy szakrális térből sok kicsi profán üreg lett. Régi kanapé, ezen aludt Carmen tegnapelőtt, látszik a teste lenyomata.

Átmegek a könyvtárba. Faasztalok zöld burás rézlámpákkal. Fülelek, de csak a neon zúg kint a folyosón. Carmen most már csak a pincében lehet. Úgyis át kell raknom a ruhákat a szárítóba. Felkapcsolom a lépcsőházi lámpát. Az előtérben konyhai gépek dobozai, törött lábú, ajtajú bútorok. Kinyújtom a kezem a sötétben, felkapcsolom a következő sor neont. A falak majdnem teljesen feketék. Kazán, mosókonyha, vécé. Bevillan, amikor *A bárányok hallgatnak* című filmben Clarice egy levágott fejet talál a raktárban. Felkapcsolom a mosókonyha lámpáját. Körülnézek, hogy nincs-e patkány. Átpakolom a ruhákat a szárítóba. Beállítom a programot. A szárító doromboló hangja megnyugtat. Carmen sehol. Fölmegek, lefekszem a vetetlen ágyra. A fülbevalós doboz, könyvek a polcon, ruhák a szekrényben. Halk zörgés, valami kattog. Nem hiszem, hogy a szárító felhallatszana idáig. Fülelem a falhoz tapasztom. Keresek egy poharat, letérdelek, nem tudom, hogy a talpát vagy a száját kell-e a földhöz tenni. Kifolyik egy kis narancslé a szőnyegre. Semmi. Csönd. Nincsenek szellemek. Visszateszem a poharat a helyére.

Carmen az egyetlen fekete lány a koleszban, lehet, hogy szándékosan ugratják ezzel a féllábú pappal. Szórakoznak vele. Bekapcsolom a hifit, *The Cure: All Cats Are Grey*. Egyik kedvenc számom, otthon ezzel szoktam mérni, mennyi ideig zuhanyozom. Az a szabály, hogy az utolsó taktusoknál már a kilépőn kell törülközni. Fekszem az ágyon csukott szemmel. A hirtelen beálló csöndben megint hallok a kapirgálást. Lehet, hogy a fülem kattog. Kinézek a folyosóra. Nyitva a fürdőszoba ajtaja. Úgy emlékszem, az előbb még csukva volt.

Elindulok meztláb a fürdő felé. A hátam mögött a hangfalból álomszerű dobintó hallatszik. Még egy lépés, még egy. Ég a villany. Valaki a mosdókagylónál háttal. Egy férfi kék kezeslábasban. A koponyája fölül kopasz. A lányok a koleszban nem fogadhatnak látogatót, ez nem az a hely, ahová pasikat csempésznek be. Itt nincsenek bulik, nem öntik a vörösbort a falra, nem vágják a földhöz a nyilvános telefont, ha elnyeli a pénzt. Rend van és fegyelem. És patkányok.

A férfi a mosdóban matat. Állok az ajtóban, a szám lassan kinyílik, és azt mondja rekedten, heló. A férfi fölnéz a tükörbe. Összekapcsolódik a tekintetünk. Hatvan körül lehet, arcbőre szederjes, a szeme halványkék. Nem fordul meg, nem válaszol, megint a mosdókagylóban tapogat valamit. Manhattan közepén élek patkányok és csótányok közt, és eljött a pillanat: megölnek, mert lány vagyok, fiatal és szűz. Carmennel már végzett, a vért mossa le a kezéről. Nem kell sietnie, üres a ház, úgysem tudok elmenekülni. Egy fél burrito volt az utolsó vacsorám.

Újból felnéz a tükörbe, azt mondja, heló. Aztán újra lehajol. Valamit ügyködik, kinyitja a csapot, elzárja. Kezét megtörli az overallban. Felém fordul, azt mondja, hívást kapott, hogy a lefolyó eldugult. A mellkasára mutat, a zsebén címke Frank felirattal. Frank, a gondnok. Visszafordul, folytatja a munkát.

Az üdvhadsereg turkálóiból szereztük be azokat a régi pólókat, ingeket, amiken címkék hirdették a tulajdonos nevét. Viccesnek tűnt idegen nevet hordani. Volt egy Barbara és egy Jessica feliratú ingem. Franknek a saját nevét varrták a ruhájára. Jó kis amerikai név, Frank. Lehet, hogy ő ijesztgeti a lányokat a féllábú pappal.

Közelebb lépek, benézek a mosdókagylóba. Csupaszz kézzel szedi ki a nyálkás szőrcomókat a lefolyóból. Hétvégén is dolgozik. Ügyeletes, mondaná, ha rákérdeznék, tizenkét tömb tartozik hozzá. Húzogatja ki a hajakat a lukból, a mosdókagyló melletti kukába dobja őket. Megeresztí a csapot, a szűrőt nézegeti. Bedugja a mutatóujját a lefolyóba, szőrcsög a víz.

Magyarul talán úgy mondják, duguláselhárítás.

Megint megtöri a kezét, elővesz a táskájából egy flakont. Eszembe jut Lou, vízvezeték-szerelő szomszédunk Brooklynban. Állt egyszer a mosogatónk előtt egy ugyanilyen Drano márkájú flakonnal a kezében. Apám hozta elő a kamrából, azzal szoktuk a lefolyót tisztítani. Lou fölemelte a levegőbe, rámutatott, és azt mondta, hogy Dranót soha, semmilyen körülmények közt ne használjunk, mert a Drano feloldja a fémeket, a Drano a csövek gyilkosa.

Frank becsorgatja a savat a résbe, visszacsavarja a kupakot, beszereli a szűrőt. Tép egy barna papírt, letöri a csapot, a pultot, a mosdókagylót, a csempét. Mint anyám a nyilvános vécékben. Kezet mos a zuhanyzónál. Szappanoz, öblít, szárít. Azt mondja, megvolnánk, egy ideig ne használjuk a csapot. Hívjam, ha bármi gond lenne. De nem lesz, mert a Drano biztos megoldás. A csipogója száma ki van írva az aulában. Az övére mutat, ott lóg a csipogó egy bőrtokban. Megint egymásra meredünk. Viszlát, mondja, és kifordul az ajtón. Hallatszík a döndülés, mikor a kapu becsapódik utána.

A csaphoz megyek, nézem egy ideig, aztán kinyitom. Szépen, lendületesen folyik le a víz. Arcot mosok. Csipős, vegyszerszag, a Drano kipárolgása. Mire visszaérek a szobába, lejár a cédé. Az autók moraja, a burukkoló galambok. Közben biztos lejárt a szárítóprogram is.

Megint esni kezd, zizeg az ablaküveg.

Carmen eltűnt, a vagány, a menő, a magabiztos Carmen, akinek a szobája fölött mostanában egy halott pap szelleme kopog a lábával. Eszembe jut, mit mesélt Carmen egyszer még Watertownban. Nyolcéves lehetett, a szülei elvitték magukkal háznézőbe. Egy szőke ingatlanosnő vezette körbe őket, virágoskert, körveranda, az emeleten tágas, napfényes hálószobák. Kopogott a cipősarka a frissen csiszolt parkettán. Kinyitotta sorban a beépített szekrényeket. A tulaj pár éve újította fel a tetőt, a kazánt is kicserélte. Egy fehér nő mutogatta meg a nagy viktoriánus házat egy fekete családnak. A végén lehalkította a hangját, a száraz, hivatalos tónus vallomásossá változott, lassan, akadozva árulta el a ház szörnyű titkát.

A verandán állt a három felnőtt, fénylett a bőrük a párás melegben. Carmen úgy tett, mintha nem figyelne, egy fűszálra kapaszkodó fényes bogarat tanulmányozott. Carmen anyja elképzelte, milyen lesz reggelenként a szikomorfákat látni az ablakból. Carmen apja fehér szandálban, keki rövidnadrágban és csikos Brooks Brothers ingben állt a szőke, tornyozott hajú ingatlanosnővel szemben. Az ingujja feltűrve, mint a fehér férfiaknak a kikötőben. Zsebre tett kézzel hallgatta a nőt, aki belső tusakodás közepette, suttogva mesélte el, hogy a házban egy férfi kiirtotta a családját. Feleség, három gyerek, köztük egy újszülött. Muszáj elmondania a korrektség miatt. Ha meg akarják venni a házat, ha itt képzelik el a jövőjüket, erről is tudniuk kell. Elhallgatott. A forró párából egy tankhajó sziluttette tűnt elő. Carmen apja összeráncolt homlokkal nézett maga elé. Megköszönte a nő őszinteségét, spanyol akcentusát most valahogy jobban lehetett hallani.

A bogár elért a fűszál hegyéig, a csápjait billegette tanácstalanul. Kísértetházban fogunk élni, gondolta Carmen.

Hazafelé jégkrémet vettek egy benzinkútnál. Az apja leguggolt, megsimogatta az arcát. Érződött a borotválkozószappanjának az illata. Az a nő butaságokat beszélt, mondta, nem akarja, hogy odaköltözzünk. Carmen megnyalta a jégkrémet, nehogy lecsöppenjen. Tetszett-e neki a ház, kérdezte az apja. Carmen kis töprengés után bólintott.

Halloweenkor egyetlen cukorkagyűjtő gyerek sem csöngetett be hozzájuk. Amikor Carmennek az új iskolájában le kellett rajzolnia a családját, a tanár rászólt, hogy ne a sárga, hanem a fekete krétát használja. Először a születésnapján mentek át hozzá az osztálytársai. Eltelt pár év, ismeretségek, barátságok szövődtek a szomszédokkal, az osztálytársak szüleivel, a környékbeliekkel. A legtöbb házban új családok laktak, színesbőrűek is. A gyilkosságról nem hallott senki.

Ki kell venni a szárítóból a ruhákat, elindulok le a pincébe. Jézus fej nélküli teste színesen világít a lépcsőházban. A fordulóknban egymás után kapcsolom fel a lámpasorokat. A mosókonyhában kellemes öblítőszag. Kinyitom a szárító ajtaját, a ruháim csomóba gyűrve a gép hasában. Kiteszem őket a pultra. Leemelem a szárítógép faláról a szöszyűjtőt. Nem tudom, mi a neve, mi így hívjuk, szöszyűjtő. Használat után a szárítót ki kell tisztítani. Lekapargatom a korongról a puha, szürke bundát. Úgy dolgozom, mint Frank a hajcsomókkal a lefolyóban, csak az undorító volt, ez kellemes. Sajnálom kidobni a szemébe, arról ábrándozom, hogy egyszer összegyűjtök egy párnára valót. Szeretek mosni és ruhát szárítani, ha nem kell közben idegenekkel jópofizni. Mások után is szívesen csinálnám. Ez lenne a munkám, okleveles szöszyűjtő. Házhoz megyek, teljes diszkréció. Volt szös, nincs szös, felejtse el.

Becsukom a szárítógépet, eszembe jut, hogy gyerekkoromban bebújtam a nagy szárítóba a koreaiak mosodájában. Összehajtom a pulton a ruhákat. A fehér csipkeszegélyes zöld bugyit, amit a nagynénémtől kaptam Ausztráliából, a Victoria's Secret melltartómat, amit Carmennel vettünk a szülinapomra, a harisnyákat a K-Martból.

Fülsiketítő hangon megszólal a fejem fölött a csengő, egy piros lámpa is villogni kezd. Valaki be akar jönni a kapun. Hétvégén, amikor kevesen vannak itthon, mindenhol szólnak a jelzők. Nem várok senkit, tudtommal Carmen sem. Franknek van kulcsa. A csengő elhallgat. Bedobom a ruhákat a kosárba. Megyek föl, sorban oltom le a lámpákat. Leteszem a kosarat, nyúlok a kapcsolóhoz, összezárul mögöttem a sötétség. Fölveszem a kosarat, megyek tovább. A lépcsőnél megint megszólal a csengő. Elviselhetetlenül éles a berregése. Hirtelen sötét, csak a csengő lámpája villog. Szorítom a kosár fülét.

A lépcső tetejéről meglátom a dupla szárnyú bejárati ajtót. A fenti ablakra még mindig szemerkél az eső, de közben a nap is erőlködik. Leteszem a kosarat. Csend van, és valaki vár odakint. Alapszabály, hogy nem nyitunk ajtót idegennek. Maximum kinézünk a kémlelőn. Ha ismerős, aki előre jelezte, hogy jön, és egyedül van, beengeded. Mással ajtón keresztül sem állunk szóba. Odalopakodom, kinézek a jobb oldali kémlelőnyíláson. Nem látok senkit, üres az utca. Csillog a nedves beton. A másik lukba is benézek. Parkoló autók, esőcseppek a szélvédőn. Hirtelen kivágódik a levélbedobó, egy kéz nyomul be, hozzáér a combomhoz. Némán sikítok. Willow, te vagy az, kiáltja Carmen, nyisd már ki, ellopták a kulcsom!